

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Citation for published version (APA):

Cobben, L., Graus, E., & Huijgen, T. (2022). *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021*. ROA. ROA Fact Sheets Nr. 004

Document status and date:

Published: 26/10/2022

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Luc Cobben
Evie Graus
Timo Huijgen

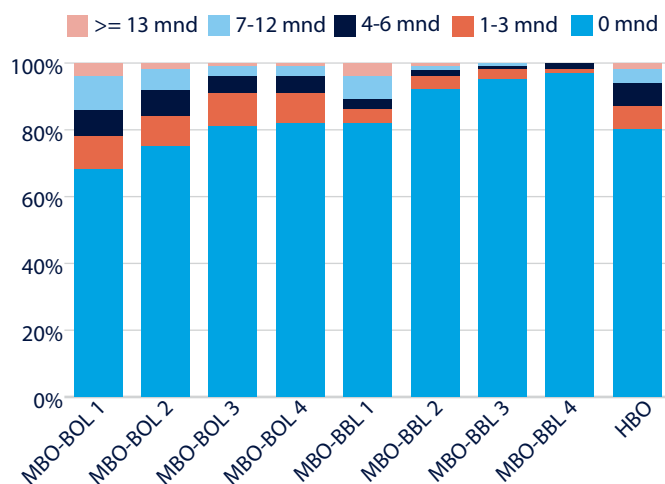
ROA Factsheet

ROA-F-2022/4

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA
Research Centre For Education and the Labour Market | ROA

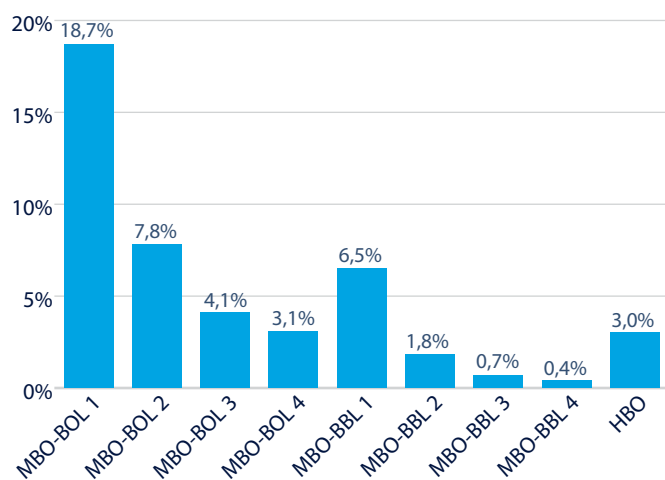
Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Transitie van school naar werk

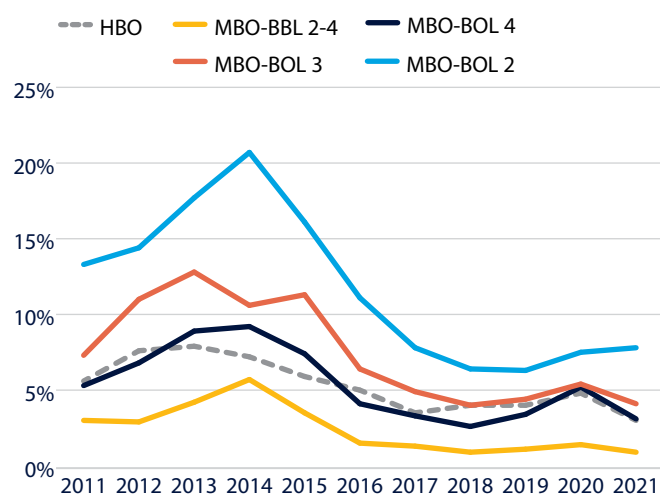
Intredewerkloosheid na afronden van opleiding in schooljaar 2019-2020

Gemiddeld gezien geldt dat 83% van gediplomeerden uit schooljaar 2019-2020 direct na afstuderen een baan heeft. Ten opzichte van gediplomeerden van één schooljaar eerder (2018-2019) is dit iets minder, toen betrof het namelijk 86% van de gediplomeerden. De onderliggende patronen zijn verder vergelijkbaar tussen afgestudeerden in 2020 en 2019. Voornamelijk BBL-afgestudeerden vinden snel een baan. Afgestudeerden van MBO-BOL 1 wachten gemiddeld het langst op hun eerste baan; 22% is 3 maanden na afstuderen nog werkloos.

Werkloosheid najaar 2021

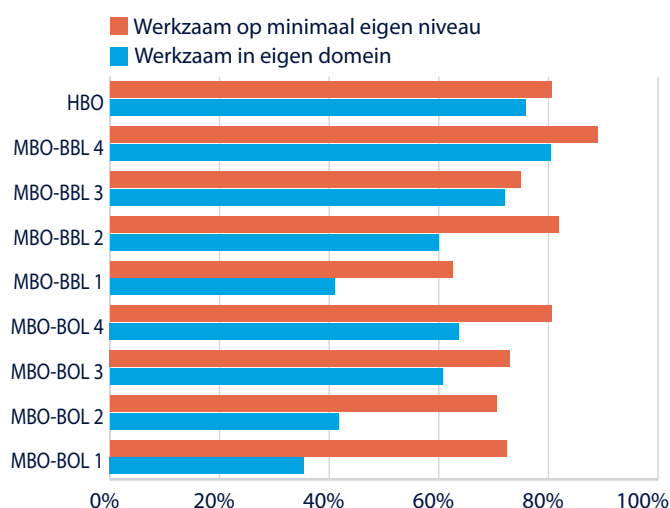
Met uitzondering van MBO-BOL 1 en 2 is voor alle opleidingsniveaus het deel gediplomeerden dat anderhalf jaar na afstuderen werkloos was lager dan het cohort ervoor. Waar in 2020 MBO-BBL 1 het op één na grootste aandeel werklozen bevatte is dat in 2021 MBO-BOL 2. Het aandeel werklozen bij MBO-BOL 4- en HBO-gediplomeerden was respectievelijk 2,1 en 1,8 procentpunt lager dan in het cohort ervoor. Gediplomeerden van MBO-BBL 2, 3 en 4 zijn een jaar na afstuderen het minst vaak werkloos.

Werkloosheid 2011-2021

Met uitzondering van MBO-BOL 2 liep voor alle opleidingsniveaus het percentage werkloze afgestudeerden terug in 2021 tot een niveau vergelijkbaar met het pre-coronajaar 2019. Voor MBO-BOL 2 was de toename van 0,3 procentpunt van beperkte omvang. In het najaar van 2021 was 3,0% van de in 2020 afgestudeerde HBO-studenten werkloos, het laagste aandeel sinds 2011.

Kwaliteit van gevonden werk

Aansluiting tussen opleiding en werk

Over het algemeen geldt dat hoe hoger het niveau binnen het MBO, hoe meer gediplomeerden werkzaam zijn binnen het eigen domein. Daarnaast zijn MBO-BBL-gediplomeerden tegenover MBO-BOL-afgestudeerden vaker werkzaam in hun eigen domein. HBO-gediplomeerden zijn relatief vaak werkzaam in het eigen domein en op minimaal eigen niveau. MBO-BBL 1 afgestudeerden zijn het minst vaak werkzaam op minimaal eigen niveau, terwijl dit voor MBO-BBL 4 afgestudeerden juist het vaakst voorkomt.

	Gemiddeld bruto uurloon €
MBO-BOL 1	11,15
MBO-BOL 2	10,30
MBO-BOL 3	12,45
MBO-BOL 4	13,00
MBO-BBL 1	11,45
MBO-BBL 2	13,35
MBO-BBL 3	15,30
MBO-BBL 4	17,45
HBO	16,45

Bruto uurloon

MBO-BBL-afgestudeerden verdienen gemiddeld meer dan hun tegenhangers van MBO-BOL. Gemiddeld genomen verdienen afgestudeerden van MBO-BBL 4 het meest; zij verdienen ongeveer één euro meer dan HBO-afgestudeerden die eveneens anderhalf jaar geleden zijn gediplomeerd. Dit verschil in gemiddeld bruto uurloon tussen MBO-BBL 4- en HBO-gediplomeerden bedroeg in 2020 slechts 66 cent en is dus toegenomen. De bedragen in de tabel zijn afgerond op 5 cent.

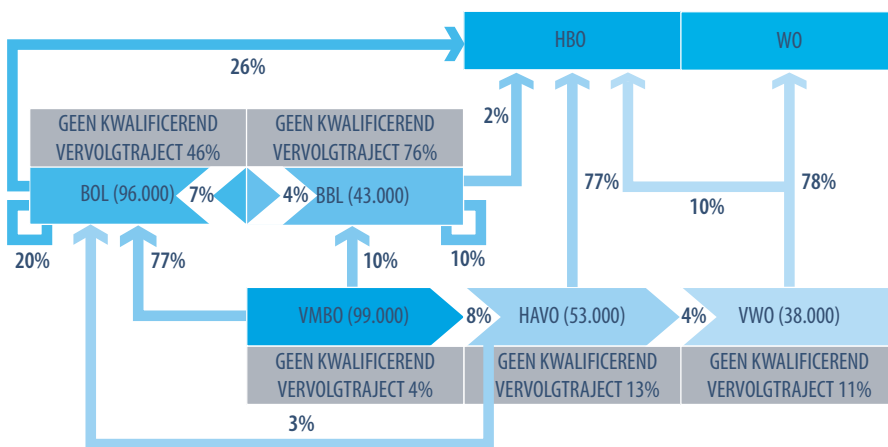
	Tevredenheid met functie %	Goede carrière-perspectieven %
MBO-BOL 1	75	41
MBO-BOL 2	79	52
MBO-BOL 3	82	54
MBO-BOL 4	80	53
MBO-BBL 1	81	46
MBO-BBL 2	83	57
MBO-BBL 3	82	60
MBO-BBL 4	82	56
HBO	73	69

Tevredenheid met werk

HBO-gediplomeerden zijn met 73% het minst tevreden over hun huidige functie. Ten opzichte van 2020 valt op dat werkende afgestudeerden van MBO-BBL 1 een stuk tevredener zijn: dankzij een toename van 9 procentpunten past de tevredenheid beter tussen de overige MBO-opleidingen. Qua carrièreperspectieven zijn werkende HBO-gediplomeerden nog altijd het meest tevreden. MBO-BOL en -BBL 1 afgestudeerden zijn het meest negatief over hun carrièreperspectieven. Deze patronen komen overeen met vorig jaar.

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Vervolgonderwijs

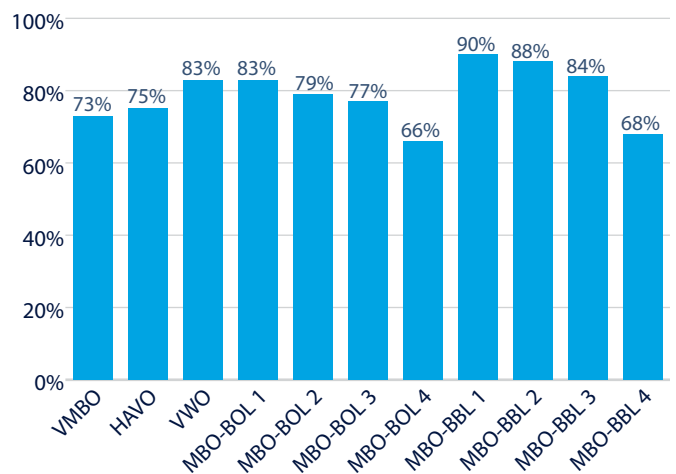

Kwalificerende vervolgtrajecten

Binnen het secundaire onderwijs blijft de doorstroming met 8% van VMBO naar HAVO en 4% van HAVO naar VWO relatief laag. Het overgrote deel van VMBO-afgestudeerden zet hun studie voort binnen MBO-BOL. Ten opzichte van vorig jaar studeren meer HAVO- en VWO-afgestudeerden door. HAVO-afgestudeerden doen dit in grote mate in de vorm van een HBO-opleiding, terwijl bijna driekwart van de VWO-gediplomeerden hun leertraject voortzet in het WO.

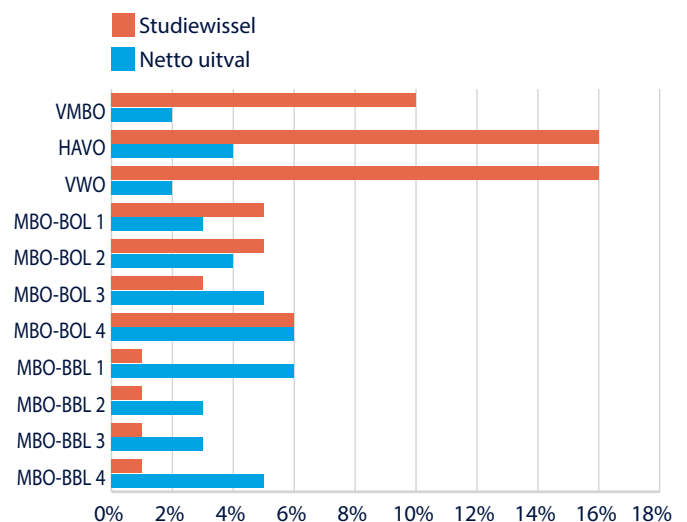
Voldoende/goede aansluiting (oordeel gediplomeerden)

Ten opzichte van één jaar eerder is voor alle niveaus van MBO-BBL een hoger percentage afgestudeerden van mening dat hun afgeronde studie redelijk tot goed aansluit bij hun vervolgopleiding. Bij het VWO en MBO-BOL 1,2 en 3 is een afname van de tevredenheid waar te nemen. Gediplomeerden van MBO-BOL 4 zijn nog altijd het vaakst van mening dat hun afgeronde opleiding matig of slecht aansluit bij hun vervolgstudie.

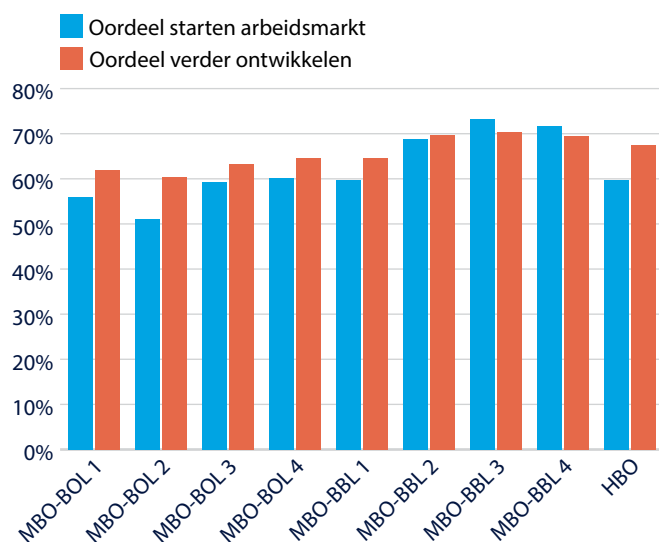

Netto uitval en studiewisselaars

Ongeveer 16% van de VWO-afgestudeerden die een vervolgopleiding begonnen zijn wisselt binnen anderhalf jaar van opleiding. Dit is een toename ten opzichte van 12% één jaar eerder. Ook HAVO-gediplomeerden wisselen vaker van vervolgstudie, terwijl dit in MBO-BBL opleidingen zelden voorkomt. Uitval komt zelden voor binnen secundair onderwijs. De hoogste uitval van alle opleidingen is te vinden bij MBO-BOL 4, met 6,5%.

Tevredenheid met afgeronde opleiding

Voorbereiding op arbeidsmarkt en verder leren (oordeel gediplomeerden)

Ten opzichte van een jaar eerder vinden meer gediplomeerden dat hun opleiding een goede basis bood om te starten op de arbeidsmarkt, waarbij MBO-BBL-afgestudeerden over het algemeen het meest tevreden zijn. MBO-BBL-gediplomeerden zijn gemiddeld genomen ook het meest tevreden over hoe hun voltooide opleiding bijdraagt aan verdere ontwikkeling van kennis en vaardigheden.

	Dezelfde opleiding	Opleiding was uitdagend qua niveau
	%	%
VMBO	69	35
MBO-BOL 1	59	44
MBO-BOL 2	58	33
MBO-BOL 3	67	43
MBO-BOL 4	71	37
MBO-BBL 1	67	47
MBO-BBL 2	72	42
MBO-BBL 3	75	47
MBO-BBL 4	78	46
HBO	78	X
totaal	71	38

Tevredenheid met studiekeuze en niveau opleiding achteraf

Met uitzondering van het VMBO geldt voor alle opleidingsniveaus dat de gediplomeerden van schooljaar 2019-2020 hun opleiding vaker opnieuw zouden kiezen dan de gediplomeerden van het voorafgaande schooljaar. De keuze om opnieuw te kiezen voor de opleiding komt niet of nauwelijks door het uitdagende niveau van de opleiding. Gemiddeld is slechts 38% van VMBO- en MBO-gediplomeerden van mening dat de gevolgde opleiding uitdagend was.

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Tabel algemeen

		Oordeel over opleiding: starten op arbeidsmarkt	Oordeel over opleiding: verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden	Opnieuw kiezen	Niveau uitdagent
		%	%	%	%
VMBO			55,6	68,5	35,0
VMBO Naar leerweg	Theoretisch		54,5	69,6	34,2
	Gemengd		64,3	76,9	42,2
	Kaderberoepsgericht		55,9	68,1	36,8
	Basisberoepsgericht		55,5	63,4	32,3
VMBO naar sector	Landbouw		57,0	65,1	34,8
	Techniek		62,8	69,6	40,1
	Economie		55,0	61,0	32,5
	Gezondheidszorg		57,7	68,0	36,2
	Intersectoraal		51,5	71,3	35,1
MBO Totaal		61,9	65,3	69,5	40,2
BOL Totaal		57,9	63,3	67,1	37,9
MBO-BOL 1		56,0	61,9	59,2	43,8
MBO-BOL 2		51,1	60,3	58,5	33,2
MBO-BOL 2	Landbouw	44,1	56,7	61,8	33,2
	Techniek	49,5	62,3	59,3	36,4
	Economie	51,9	60,9	59,1	30,7
	Gezondheidszorg	52,0	59,5	57,1	34,1
MBO-BOL 3		59,2	63,2	66,8	43,5
MBO-BOL 3	Landbouw	44,3	50,9	59,3	39,2
	Techniek	58,2	62,9	67,2	45,7
	Economie	55,6	63,2	65,9	41,2
	Gezondheidszorg	65,9	64,9	68,1	45,0
	Gedrag en maatschappij	74,6	70,2	75,4	51,7
MBO-BOL 4		60,1	64,6	71,4	36,8
MBO-BOL 4	Landbouw	57,6	59,9	71,1	37,8
	Techniek	59,7	64,4	71,1	39,3
	Economie	53,1	63,5	67,7	32,6
	Gezondheidszorg	68,9	66,0	73,6	43,8
	Gedrag en maatschappij	65,3	66,8	76,5	33,0
BBL Totaal		70,8	69,7	74,7	45,3
MBO-BBL 1		59,8	64,7	67,0	47,0
MBO-BBL 2		68,8	69,8	72,2	42,4
MBO-BBL 2	Landbouw	69,3	70,1	71,6	46,9
	Techniek	69,8	69,3	75,5	47,7
	Economie	63,1	65,8	66,7	33,3
	Gezondheidszorg	75,1	76,7	73,3	43,6
MBO-BBL 3		73,2	70,4	75,2	46,5
MBO-BBL 3	Landbouw	68,9	69,8	76,5	44,8
	Techniek	70,8	68,8	76,4	48,1
	Economie	65,6	67,3	69,8	38,4
	Gezondheidszorg	80,3	73,3	75,7	48,9
	Gedrag en maatschappij	83,2	79,1	81,4	52,2
MBO-BBL 4		71,6	69,5	78,2	46,2

		Oordeel over opleiding: starten op arbeidsmarkt	Oordeel over opleiding: verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden	Opnieuw kiezen	Niveau uitdagerend
		%	%	%	%
MBO-BBL 4	Landbouw	68,5	66,0	73,9	37,9
	Techniek	68,3	68,3	80,3	52,3
	Economie	61,2	64,2	73,4	39,6
	Gezondheidszorg	77,5	72,1	79,4	47,2
	Gedrag en maatschappij	71,3	70,2	76,4	39,0
HBO		59,8	67,4	78,3	
HBO	Landbouw	65,3	75,0	79,7	
	Onderwijs	76,3	64,7	89,2	
	Techniek	66,3	71,1	82,1	
	Economie	56,9	64,6	72,0	
	Gezondheidszorg	66,3	71,1	84,4	
	Gedrag en maatschappij	55,4	67,5	79,1	
	Taal en cultuur	29,6	67,3	79,2	
totaal		61,3	62,4	70,8	38,1

* Antwoordcategorie 4 of 5 op een schaal van 1 (helemaal niet) tot en met 5 (in sterke mate)

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Tabel vervolgonderwijs

		Aansluiting goed/redelijk %	Gestopt %	Gestopt en studie gewisseld %
HAVO/VWO Totaal		78,1	2,7	16,2
HAVO		74,8	3,6	16,1
VWO		82,5	1,6	16,2
VMBO		72,7	1,8	10,4
VMBO Naar leerweg	Theoretisch	71,6	1,4	10,3
	Gemengd	72,4	2,1	11,3
	Kaderberoepsgericht	72,9	2,3	12,7
	Basisberoepsgericht	76,0	1,6	5,5
VMBO naar sector	Landbouw	75,4	1,3	7,9
	Techniek	77,9	2,1	10,9
	Economie	69,9	1,5	14,1
	Gezondheidszorg	73,7	2,6	10,4
	Intersectoraal	71,9	2,5	9,1
MBO Totaal		74,1	5,0	4,6
BOL Totaal		72,2	5,3	5,3
MBO-BOL 1		82,9	3,1	5,5
MBO-BOL 2		79,3	4,0	5,3
MBO-BOL 2	Landbouw	81,6	6,0	2,0
	Techniek	81,8	2,5	5,3
	Economie	77,7	4,4	6,3
	Gezondheidszorg	79,4	3,9	4,7
MBO-BOL 3		76,6	4,5	3,2
MBO-BOL 3	Landbouw	79,3	6,0	1,9
	Techniek	74,2	3,8	2,1
	Economie	74,8	4,6	4,6
	Gezondheidszorg	79,5	5,1	1,8
	Gedrag en maatschappij	84,6	1,8	0,6
MBO-BOL 4		65,6	6,5	5,9
MBO-BOL 4	Landbouw	58,8	8,1	5,2
	Techniek	65,2	6,8	5,1
	Economie	64,6	6,2	6,7
	Gezondheidszorg	66,3	5,0	5,4
	Gedrag en maatschappij	69,7	7,5	6,0
BBL Totaal		83,3	3,9	1,2
MBO-BBL 1		90,1	6,3	1,1
MBO-BBL 2		87,8	3,1	1,3
MBO-BBL 3		84,0	3,5	1,2
MBO-BBL 4		67,7	5,1	0,7
HBO		75,1	6,1	0,4

		Aansluiting goed/redelijk %	Gestopt %	Gestopt en studie gewisseld %
HBO	Landbouw	76,9	4,6	0,0
	Onderwijs	80,8	3,1	0,0
	Techniek	73,8	7,4	0,9
	Economie	72,9	6,6	0,3
	Gezondheidszorg	82,9	2,6	0,2
	Gedrag en maatschappij	76,8	6,2	0,3
	Taal en cultuur		7,1	0,3
totaal		74,9	3,1	10,2

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2021

Tabel arbeidsmarkt

	Huidige functie vereist opleidingsniveau werkgever minimaal eigen niveau	Huidige functie vereist opleidingsrichting werkgever	Aansluiting goed/voldoende	Werkloze beroepsbevolking	> 3mnd.	Gemiddeld bruto uurloon €
	Ja	Eigen/verwante richting				
	%	%	%	%	%	€
MBO Totaal	78,7	64,3	78	3,2	7,6	13,83
BOL Totaal	77,1	59,2	70	4,8	11,0	12,46
MBO-BOL 1	72,3	35,4	68	18,7	21,6	11,14
MBO-BOL 2	70,5	41,7	62	7,8	16,1	10,28
MBO-BOL 2 Landbouw	64,8	34,3	58	7,5	20,5	8,43
Techniek	70,7	42,8	61	7,6	16,8	10,07
Economie	67,7	39,5	62	7,7	15,5	10,03
Gezondheidszorg	75,4	45,6	65	8,1	15,6	11,15
MBO-BOL 3	73,0	60,6	71	4,1	9,3	12,43
MBO-BOL 3 Landbouw	62,8	43,7	59	1,6	11,3	10,34
Techniek	68,9	61,0	71	5,3	11,3	12,26
Economie	68,3	51,8	64	5,7	13,3	11,53
Gezondheidszorg	77,3	68,1	78	2,8	4,2	13,65
Gedrag en maatschappij	94,9	84,9	92	2,4	3,7	13,70
MBO-BOL 4	80,5	63,7	71	3,1	9,1	12,99
MBO-BOL 4 Landbouw	75,3	61,0	71	3,1	4,7	11,27
Techniek	76,9	59,6	66	3,2	12,0	12,76
Economie	75,2	47,2	61	4,9	11,5	11,52
Gezondheidszorg	86,7	78,2	84	1,5	4,0	15,02
Gedrag en maatschappij	88,0	76,8	80	2,4	8,0	13,36
BBL Totaal	80,5	70,2	87	1,1	3,2	15,32
MBO-BBL 1	62,5	41,0	78	6,5	14,2	11,45
MBO-BBL 2	81,8	60,0	86	1,8	4,0	13,36
MBO-BBL 2 Landbouw	78,8	50,7	90	1,1	1,7	11,86
Techniek	84,8	64,1	89	1,6	1,7	13,23
Economie	74,1	50,3	79	2,7	7,9	12,07
Gezondheidszorg	87,3	67,8	88	1,2	3,9	15,81
MBO-BBL 3	74,9	72,0	88	0,7	2,4	15,31
MBO-BBL 3 Landbouw	72,4	66,4	87	0,0	1,9	13,21
Techniek	69,4	71,8	87	0,4	1,8	15,25
Economie	66,7	52,3	80	2,0	7,0	11,88
Gezondheidszorg	85,0	81,9	93	0,3	0,7	17,30
Gedrag en maatschappij	85,2	83,2	94	0,7	1,8	16,52
MBO-BBL 4	89,0	80,4	88	0,4	1,6	17,48

		Huidige functie vereist opleidingsniveau werkgever minimaal eigen niveau	Huidige functie vereist opleidingsrichting werkgever				
		Ja	Eigen/ verwante richting	Aansluiting goed/ voldoende	Werkloze beroepsbevolking	> 3mnd.	Gemiddeld bruto uurloon
		%	%	%	%	%	€
MBO-BBL 4	Landbouw	76,5	75,1	85	0,0	0,0	15,23
	Techniek	84,4	75,1	87	0,1	1,1	16,95
	Economie	79,8	62,1	79	1,3	5,2	13,54
	Gezondheidszorg	93,6	88,2	90	0,2	0,6	19,35
	Gedrag en maatschappij	94,0	84,0	90	0,6	2,1	16,27
HBO		80,6	75,8	77	3,0	12,0	16,45
HBO	Landbouw	78,1	71,5	75	5,1	12,4	15,93
	Onderwijs	94,2	91,0	91	0,9	3,0	17,48
	Techniek	84,4	79,5	79	4,0	14,3	16,99
	Economie	82,7	67,0	72	3,1	13,1	16,00
	Gezondheidszorg	79,3	88,5	85	1,4	5,0	17,78
	Gedrag en maatschappij	69,3	82,0	77	3,0	10,0	16,68
	Taal en cultuur	58,3	59,3	63	5,1	24,5	13,28
totaal		79,4	68,6	78	3,1	9,4	14,77

Over de data

1. Het schoolverlatersonderzoek beoogt een monitoringsinstrument van de transitie van school naar werk over de volle breedte van het onderwijs. Naast instrument voor kwaliteitszorg ten behoeve van onderwijsinstellingen dienen de gegevens vooral als een landelijk representatieve databron waarvan de maatschappelijke en wetenschappelijke betekenis ligt in het vergroten van het inzicht in de transitie van school naar werk.
2. De cijfers met betrekking tot het hbo hebben betrekking op afgestudeerden van voltijdopleidingen en zijn afkomstig van de HBO-Monitor die het ROA in samenwerking met DESAN Research Solutions onder auspiciën van de Vereniging Hogescholen en in opdracht van de hogescholen uitvoert. Ruim 25.000 respondenten hebben de enquête voor de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee 40,2% van de benaderde afgestudeerden. Voor meer informatie, zie ook www.hbomonitor.nl.
3. De cijfers met betrekking tot vmbo, avo en mbo zijn afkomstig van het Schoolverlatersonderzoek dat het CBS in samenwerking met het ROA uitvoert. 47173 respondenten van het vmbo, avo en mbo hebben de vragenlijst ingevuld, wat neerkomt op een aandeel van 31,7%.
4. Indien het ongewogen aantal respondenten in een cel in een van de tabellen kleiner is dan 20 worden de cijfers waarop dit aantal betrekking heeft vanwege de betrouwbaarheid niet weergegeven.

5. De enquêtes vonden plaats in het najaar van 2021 onder gediplomeerden en afgestudeerden van het schooljaar 2019-2020.
6. Meer cijfers zijn te vinden via: <https://roastatistics.maastrichtuniversity.nl/>.

Definities

1. Werkloze beroepsbevolking = % dat zich op de arbeidsmarkt aanbiedt (exclusief respondenten die zich als student zien) en dat niet werkzaam (=0 uur) is en tegelijkertijd op zoek naar werk is.
2. Werkzaam op eigen niveau = respondent geeft aan dat voor het werk dat hij of zij uitvoert minimaal een diploma op het eigen onderwijsniveau vereist is.
3. Werkzaam in eigen domein = respondent geeft aan dat voor het werk dat hij of zij uitvoert de eigen, dan wel een verwante, opleidingsrichting het beste voorbereid.
4. Tevredenheid met functie/Tevredenheid met carrièresppectieven/Voorbereiding op arbeidsmarkt/Voorbereiding op verder leren: Figuren/Tabellen presenteren % dat antwoordcategorie 4 of 5 op een 5-punt Likert schaal afvinkte.

Contactpersoon

Barbara Belfi, b.belfi@maastrichtuniversity.nl

Jessie Bakens, j.bakens@maastrichtuniversity.nl

Deze factsheet is tot stand gekomen als onderdeel van het Project Onderwijs-Arbeidsmarkt (POA), mede dankzij financiering van NRO (dossiernummer 405-17-900), UWV, S-BB en Randstad.

Colofon

© Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden verveelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur van het ROA.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Maastricht University

School of Business and Economics

secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl

www.roa.nl

Vormgeving

ROA secretariaat, Maastricht

september 2022

ISSN: 2667-0488